

реи, а самъ Александъръ се ожени за еврейка. Сырку, излизащъ отъ намѣрения надписъ въ Ямболъ, наклоненъ е да вѣрва, че тая еврейка е била отъ тоя градъ, което е съвсѣмъ рискувано. (Възможно е нѣкои по-щателни разкопки въ Търново да откриятъ важни еврейски надписи.) Нѣкой си Самахтобъ Ямболиласъ, евреинъ отишелъ въ кримския градъ Чифутъ по търговия и тамъ умрѣлъ. Сырку мисли, че тоя евреинъ е отъ Ямболъ (около 1320 г.), но никакъ не се е сѣтилъ, дали въ сжщность прѣзимето му Ямболиласъ не е чисто еврейско или дали то нѣма общо съ по-близкия до Кримъ руски градъ Ямполіе. Оспорването на това никакъ не ни стѣснява да приемемъ факта на еврейски поселения въ южна Бѣлгарія още прѣди падането на турцитѣ. Напр., нѣкой си Илія бен-Михаилъ Сака, сжщо евреинъ, подарилъ нѣщо на еврейската община въ Месемврія около 1362 г. Другъ единъ, Юда Москоно, пише, че слѣдъ скитанія изъ Македонія, видѣлъ въ околността на града Бируія или Бирія (Стара Загора) коментаритѣ на Аврама бен-Нездра. Натанъ бен-Моше се луталъ въ областъта Загора още прѣвъ 1321 г. (Сырку въ „къ исправл. книгъ“ etc 272.). Дѣйствително, еврейскитѣ гробища въ Ямболъ, Карнобатъ и Ст. Загора сж много по-стари отъ сливенскитѣ. Евреитѣ въ южна Бѣлгарія ще сж били сжщо прѣселени отъ южна Русія. Но еврейски слѣди въ Сливенъ отъ това врѣме освѣнъ че нѣма, но най-старитѣ датиратъ отъ втората четвъртъ на миналия вѣкъ. Старобѣлгарското название на еврейтъ е било Евреинъ (ср. Универ. извѣст., Кіевъ, 1898, год. 38, стр. 18). Новото название Чифутинъ или по-скоро Чафудъ е прѣминало у насъ отъ азийски народъ, най-вече татари и турци. Общо съ него е вѣроятнo руското жидъ, а първоначално ще е било Джафутъ (яфетъ), отъ кждѣто пкъкъ официално турското яхудъ или яфудъ, яфуди ¹⁾.

¹⁾ По Кантемиръ (изд. Tindal, № 1, р. 229) Чифудъ на турски езикъ значело куче (?), обаче това ще е въ прѣвносно значение. Името имъ базиргяни е сжщо отъ турцитѣ. Собствено, базиргянъ е отъ базаргянъ и значи търговецъ. Вѣрването, че еврейтъ си служатъ съ християнска кръвъ е старо, а разпространено най-вече между населението на Балк. П-въ, ср. Walsh, Narrat. of a journey, 1828, р. 13—14.